

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

DEPARTAMENT DE VICEPRESIDÈNCIA DE CULTURA, PATRIMONI I ESPORTS

14507 ***Acord del Ple del Consell de Mallorca, adoptat en la sessió del dia 13 de juny de 2013, de declaració de delimitació del Fortí d'Illetes en el terme municipal de Calvià declarat com a bé d'interès cultural amb la categoria de monument***

El Ple del Consell de Mallorca en la sessió ordinària que va tenir lloc el dia 13 de juny de 2013, adoptà, entre altres, el següent acord:

“El 27 de juny de 2012, amb núm. d'entrada 19041, l'Ajuntament de Calvià remet certificat de l'acord del Ple de 31 de maig de 2012 en el qual s'insta al Consell Insular de Mallorca a iniciar el procediment de delimitació del bé d'interès cultural del Fortí d'Illetes.

El 7 d'agost de 2012, la Comissió Insular de Patrimoni Històric acorda la incoació de delimitació del monument del Fortí d'Illetes del terme municipal de Calvià (BOIB núm. 135, de 13 de setembre de 2012).

Atès que es va sol·licitar l'informe a la UIB que va ser emès el 2 de novembre de 2012.

Atès que es va obrir el tràmit d'audiència als interessats i informació pública.

La Sra. Cecilia Coll Enguld va presentar al·legacions el 3 d'octubre de 2012.

El 4 de març de 2013 i el 26 de març de 2013 es van emetre un informe tècnic i un informe jurídic, respectivament, sobre les al·legacions presentades.

Atès que a la sessió de dia 16 d'abril de 2013 la Comissió Insular de Patrimoni Històric va acordar, entre d'altres: *desestimar les al·legacions presentades per la Sra. Cecilia Coll Enguld i declarar la delimitació del Fortí d'Illetes en el terme municipal de Calvià declarat com a bé d'interès cultural amb categoria de monument, la descripció i la delimitació del qual figura a l'informe tècnic de dia 27 de juliol de 2012, que s'adjunta i forma part integrant del present acord.*

Per tot això, i en virtut del que disposa el Títol I de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears, i d'acord amb les competències atribuïdes per la Llei 6/1994, de 13 de desembre, als Consells Insulars en matèria de Patrimoni Històric, i el Reglament Orgànic del Consell Insular de Mallorca, aprovat pel Ple del 8 de març de 2004 (BOIB núm. 38 de 16-03-04) parcialment modificat per acord del ple de 13 d'octubre de 2011 (BOIB núm. 158 de 20-10-11), el President de la Comissió Insular de Patrimoni Històric eleva al Ple la següent proposta d'ACORD:

I. **Desestimar** les al·legacions presentades per la Sra. Cecilia Coll Enguld, el 3 d'octubre de 2012, amb núm. d'entrada 28066 en el Registre General del Consell Insular de Mallorca, en base a l'informe tècnic de 4 de març de 2013 i l'informe jurídic emès el 26 de març de 2013, els quals com a motivació s'adjunten i formen part integrant d'aquest acord.

II. **Declarar** la delimitació del monument del Fortí d'Illetes en el terme municipal de Calvià, la descripció i la delimitació del qual figuren a l'informe tècnic de dia 27 de juliol de 2012, que s'adjunta i

forma part integrant del present acord.

III. Els efectes d'aquesta declaració són els que genèricament estableix la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears i la normativa concordant.

IV. **Notificar** aquesta resolució als interessats, a l'Ajuntament de Calvià i al Govern de les Illes Balears.

V. **Publicar** aquest acord de declaració al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, i en el *Boletín Oficial del Estado* i anotar-ho al Registre Insular de Béns d'Interès Cultural i comunicar-ho al Registre de Béns d'Interès Cultural de les Illes Balears per tal que es procedeixi a la seva inscripció, i a la vegada comunicui al Registre General de Béns d'Interès Cultural de l'Estat les inscripcions i anotacions que es realitzin.”

La qual cosa us comunico per a que en tingueu coneixement i als efectes oportuns.

Palma de Mallorca, 9 de juliol de 2013

El secretari general del Consell de Mallorca,
Jeroni Mas Rigo

ANNEX I (Es publica com a annex un extracte de l'informe tècnic de data 27 de juliol de 2012. L'informe íntegre a què fa referència l'apartat I de l'acord d'incoació, consta a l'expedient administratiu núm. 250/12. Aquest expedient es podrà consultar a les dependències del Servei de Patrimoni Històric (Plaça Hospital, 4, Palma 07012) per aquells interessats en el procediment i que acreditin aquesta condició, d'acord amb el que disposa l'art. 31 i ss. de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, modificada per la Llei 4/1999, de 13 de gener).

Memòria històrica i descriptiva

Durant tota la seva història i fins al segle XIX, degut a la seva ubicació enmig de la Mediterrània, les Balears han hagut de fer front a les amenaces de pirates i corsaris i d'invasió en cas de conflicte bèl·lic. A l'època moderna, aquestes amenaces eren respostes amb la construcció d'un cinturó de talaies i escoltes al voltant de les illes i amb la construcció de murades fortificades a les ciutats i de castells fortificats. Els avenços en les tècniques militars fan que a partir de mitjans segle XIX s'hagin d'escometre noves construccions defensives que, en el cas de les Balears, consistiren en la construcció de forts i bateries a la badia de Palma que mantingueren el seu valor estratègic fins a les primeres dècades del XX.

A finals del 1897 es donà per acabat la construcció dels forts interiors, els més propers a Palma i s'inicià la construcció dels exteriors, sobre els quals ja es duia una dècada estudiant possibles solucions tècniques i emplaçaments per tal de defensar el port més important de l'illa. L'inici d'aquest procés es dona a la darrera dècada del XIX, quan s'ordena la redacció de l'estudi per ocupar Cap Enderrocat i Illetes.

La construcció d'aquests dos forts coincideixen amb importants canvis en l'estratègia militar que conduïren a l'abandó de les bateries blindades per l'ús d'emplaçaments que oculten les peces darrere grans terraplens de terra.

El Fort d'Illetes es troba situat a una petita elevació, a uns 150 m. del mar, a una zona de pinar molt pròxim a la platja d'Illetes. Entre 1897 i 1903 es va redactar i lliurar l'avantprojecte. De planta trapezoïdal, ocupa una extensió d'uns 30.000 m², i configura com una gran explanada, resguardada darrera un gran terraplè de 12 metres d'ample a la cresta i fins a 7 metres d'alt, que acull deu bateries. A l'interior del fort, envoltat per un fossat, es troben totes les construccions que configuren el fortí.

Estat de conservació

Pel que fa a l'estat de conservació de la tipologia, manté tots els trets definitoris d'aquest tipus de fortificacions amagades darrera terraplens que responien a les noves innovacions en armament i estratègies defensives.

Pel que fa al seu estat de conservació física és molt deficient, amb una degradació que augmenta any rera any per l'estat d'abandó de les instal·lacions. A la majoria d'estructures són presents esbaldrecs i enderrocs, i en el edificis destinats a caserna han caigut la majoria de cobertes. La pràctica totalitat de les estructures que configuren el conjunt presenten pintades.

Justificació i delimitació del BIC i de l'entorn de protecció

A l'hora d'establir els límits del propi BIC i del seu entorn de protecció s'han de tenir en compte les característiques pròpies d'un element d'aquest tipus. Al tractar-se d'un edifici de caràcter estratègic-defensiu la seva ubicació s'ha de posar en relació amb d'altres edificacions que formaven part del mateix objectiu i que configurarien conceptualment el seu entorn vist des de la perspectiva històrica.

Un altra aspecte a considerar és el seu entorn més pròxim. En aquest cas, i precisament pel caràcter estratègic abans mencionat, el tret més definitori hauria d'ésser la seva àmplia visibilitat en contraposició a la seva escassa visualització.

En el cas del Fortí d'Illetes, els processos urbanístics que s'han anat desenvolupant i consolidant en les darreres dècades, han fet que s'hagi vist modificat substancialment aquest entorn pròxim, tot i que ha restat inalterat part del seu entorn més immediat.

Es delimita com a BIC el que és físicament l'element, fins al fossat i la trinxera ambdós inclosos, tal com s'assenyala a la documentació gràfica adjunta. Pel que fa a l'entorn de protecció del BIC, donades les condicions d'entorn de l'element es delimita l'àmbit que permet conservar les visuals que encara no s'han vist modificades. A més, aquesta delimitació coincideix amb la que s'assenyala al catàleg de Béns Culturals del terme municipal de Calvià, tal i com queda recollit a la documentació gràfica adjunta.

Principals mesures de protecció

Respecte a l'element declarat BIC:

Com a norma general, els criteris bàsics d'intervenció hauran d'anar dirigits a la protecció de les característiques i valors exposats a la descripció que figura en aquest informe i que són els que motiven la seva declaració.

S'haurà de respectar al màxim la seva configuració a tots els nivells: respectar la tipologia, els materials constructius, els acabats i tots els detalls que el configuren. S'haurà de conservar, així mateix, la configuració espacial, la relació amb l'entorn, la composició volumètrica general, els materials, sistemes i detalls constructius originals.

En tot cas, s'haurà d'estar al que assenyala la llei 12/98, del patrimoni històric de les Illes Balears, especialment en el seus articles 3 (col·laboració dels particulars), 22 i 23 (protecció general dels béns del patrimoni històric i preservació de béns immobles), 26 (deure de conservació), 31 (col·locació d'elements exteriors), 37 (autorització d'obres), 40 (llicències) i 41 (criteris d'intervenció en els béns

d'interès cultural).

Pel que fa als usos i funcionalitat de la zona, només queden permesos aquells que no afectin negativament ni els elements físics de l'element declarat BIC, ni els valors que justifiquen la seva declaració.

Respecte a l'entorn de protecció:

La funció d'un entorn de protecció és la preservació de l'element protegit més enllà de la seva delimitació, sobretot pel que fa a l'àmbit visual i ambiental immediat, per evitar qualsevol intervenció en l'entorn que pugui distorsionar-ne la visualització.

En aquest cas, la preservació de l'entorn actual és fonamental per a preservar els valors fonamentals de l'element declarat BIC ja que en la seva concepció i disseny primigeni un dels aspectes fonamentals és la integració en el terreny per tal de poder assolir les seves característiques estratègiques.

S'haurà de conservar la integració d'aquest bé en el paisatge, mantenint la relació harmònica que ara existeix entre l'edificació i el seu entorn. S'haurà de mantenir el pinar existent a la zona com a element configurador del paisatge envoltant del monument. Pel que fa a la vegetació situada dins la parcel·la, la reposició d'arbres si es produeixen pèrdues, sempre hauran de ser de les mateixes espècies actualment existents.

La llei 12/98 tracta el tema dels criteris d'intervenció en els entorns de protecció dels béns d'interès cultural en el seu art. 41.3, assenyalant que el volum, la tipologia, la morfologia i el cromatisme de les intervencions en els entorns de protecció d'aquests béns no podran alterar el caràcter arquitectònic i paisatgístic de l'àrea ni pertorbar la visualització del bé. Així mateix, es prohibirà qualsevol moviment de terres que comporti una alteració greu de la geomorfologia i la topografia del territori i qualsevol abocament d'escombraries, runes o deixalles.

Demés articles

A part dels citats, hi ha a més tota una sèrie d'articles de la llei 12/98, del patrimoni històric de les Illes Balears, que també són d'aplicació: article 2 (col·laboració entre les administracions públiques), 3 (col·laboració del particulars), 22 (protecció generals dels béns del patrimoni històric), 23 (protecció de béns immobles), 24 (suspensió d'obres), 26 (deure de conservació de béns culturals i catalogats), 27 (incompliment dels deures de conservació), 28 (reparació de danys), 29 (informes i autoritzacions), 36 (planejament urbanístic), 37 (autorització d'obres), 38 (instrumentos d'ordenació urbanística i mesures de protecció), 40 (licències), 41 (criteris d'intervenció).

ANNEX II (Es publica com a annex un extracte de l'informe jurídic de data 26 de març de 2013. L'informe íntegre a què fa referència l'apartat I de l'acord d'incoació, consta a l'expedient administratiu núm. 250/12. Aquest expedient es podrà consultar a les dependències del Servei de Patrimoni Històric (Plaça Hospital, 4, Palma 07012) per aquells interessats en el procediment i que acreditin aquesta condició, d'acord amb el que disposa l'art. 31 i ss. de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, modificada per la Llei 4/1999, de 13 de gener).

ASSUMPTE: INFORME JURÍDIC RELATIU A LES AL·LEGACIONS PRESENTADES DINS EL PROCEDIMENT DE DELIMITACIÓ DEL FORTÍ D'ILLETES DEL TERME MUNICIPAL DE CALVIÀ

Antecedents

El 26 de novembre de 2002 entrà en el Registre General del Consell Insular de Mallorca, amb núm. 37440, una sol·licitud de protecció de l'entorn del Fortí d'Illetes (Calvià) per part de la Conselleria de Turisme del Govern de les Illes Balears.

El 13 de desembre de 2002, la Comissió Insular d'Ordenació del Territori, Urbanisme i Patrimoni Històric incoà l'expedient de delimitació de l'entorn de protecció del Fortí d'Illetes.

El 16 d'agost de 2004, amb núm. d'entrada 17237, el Sr. Juan Manuel Benet Farmanfarma sol·licita l'arxiu de l'expedient per caducitat del procediment.

El 27 de juny de 2012, amb núm. d'entrada 19041, l'Ajuntament de Calvià remet certificat de l'acord del Ple de 31 de maig de 2012 en el qual s'insta al Consell Insular de Mallorca a iniciar el procediment de delimitació del bé d'interès cultural del Fortí d'Illetes.

El 7 d'agost de 2012, la Comissió Insular de Patrimoni acorda la incoació de delimitació del monument del Fortí d'Illetes del terme municipal de Calvià (BOIB núm. 135, de 13 de setembre de 2012).

El 20 de novembre de 2012 es publicà en el BOIB núm. 171 l'obertura del període d'informació pública de l'expedient per termini d'un mes que va finalitzava el dia 20 de desembre del mateix any.

El 4 de desembre de 2012, amb núm. d'entrada, 34823, la Sra. Cecilia Coll Englund sol·licita informació sobre l'expedient dins el període d'informació pública.

El 3 d'octubre de 2012, amb núm. d'entrada 28066, la Sra. Cecilia Coll Englund presenta al·legacions.

Normativa aplicable

Primer.- La Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears (LPHIB)

Segon.- La Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú (Llei 30/92).

Tercer.- Llei 16/1985, de 25 de juny, del patrimoni històric espanyol i Reial decret 111/1986, de 10 de gener de desenvolupament parcial de la Llei 16/1985, subsidiàries de la LPHIB.

Contestació a l'escrit d'al·legacions

Primer.- Rúbrica i foliat dels expedients

Es tracta d'un error material que no implica en cap cas la nul·litat / anul·labilitat que s'invoca a l'escrit sinó que es tracta d'una mera irregularitat no invalidant que fa que l'acte administratiu no sigui un acte anul·lable, sinó al contrari, l'acte produeix tots els seus efectes, si bé l'Administració pot rectificar la irregularitat produïda en qualsevol moment, d'ofici o a instància dels interessats, d'acord amb l'article 105.2 de la Llei 30/92.

Segon.- Declaració estatal com a Bé d'Interès Cultural i inscripció improcedent

La Sra. Coll Englund manifesta que la declaració com a bé d'interès cultural (BIC) del Fortí d'Illetes és nul·la ja que no consta a l'Inventari que donava cobertura al Decret de 22 d'abril de 1949 sobre protecció dels castells espanyols i, a més a més, no consta la seva inscripció en el Registre de la propietat.

Per tal d'aclarir la situació patrimonial del bé inform que:

- El Decret de 22 d'abril de 1949 sobre protecció dels castells espanyols abasta a tots els castells d'Espanya, amb independència del seu estat de ruïna.
- Dins el mateix Decret s'insta a la Direcció General de Belles Arts a que redacti un inventari detallat tant a nivell documental com a gràfic dels castells.
- “*El Inventario de protección del patrimonio cultural europeo IPCE 2*” tenia com a funció inventariar els béns d'aquesta tipologia patrimonial.
- A l'expedient de delimitació del Fortí d'Illetes consta el trasllat de la Resolució del Ministeri de Cultura, de 23 d'octubre de 1995 pel qual la *Dirección General de Bellas Artes y Conservación y Restauración de Bienes Culturales* “[...] *ha resuelto que el Fuerte Militar de Illetas en Calvià-Mallorca (Balears), quede inscrito en el Registro General de Bienes de Interés Cultural del Patrimonio Histórico Español, con categoría de Monumento* [...]”.

Per tant, el Fortí d'Illetes, com a bé rellevant del Patrimoni Històric Espanyol, fou declarat BIC, amb categoria de monument, d'acord amb la tramitació continguda a Llei 16/1985, de 25 de juny, del patrimoni històric espanyol i inscrit com a tal en el Registre General de BIC del Patrimoni Històric Espanyol amb el codi R-I-51-0009121.

No entrem a valorar el fet de la seva inscripció dins el registre de la propietat que no afecta a l'àmbit d'aplicació normativa de patrimoni històric.

Tercer.- Declaració autonòmica de BIC e inscripció improcedent

La Sra. Coll Englund entén que l'acord d'incoació que va adoptar la Comissió Insular d'Ordenació del Territori, Urbanisme i Patrimoni Històric el 13 de desembre de 2002 es va dur a terme per òrgan incompetent; que no consta, entre d'altres, la declaració del BIC; que aquesta no s'ha publicat i que, per tant, s'haurien d'esmenar les deficiències i respondre pels danys i perjudicis derivats d'aquesta situació.

S'ha de fer constar que la Sra. Coll Englund fa referència a unes possibles deficiències d'un acord de Comissió (caducat en el seu moment) que no és l'acord de Comissió de dia 7 d'agost de 2012 en base al qual es presenta l'escrit d'al·legacions que s'està informant; no obstant això i a fi d'aclarir el dubte exposat, de la mateixa manera que s'ha procedit al punt segon, es passa a resumir l'iter en què es troba el Fortí d'Illetes:

El 26 de novembre de 2002, entrà en el Registre General del Consell Insular de Mallorca, amb núm. 37440, una sol·licitud de protecció de l'entorn del Fortí d'Illetes per part de la Conselleria de Turisme del Govern de les Illes Balears, d'acord amb l'art. 7.1 LPHIB.

Es demana la delimitació del BIC i no la seva declaració, i no podria ser d'altra manera ja que, com ha quedat acreditat al punt segon, el Fortí d'Illetes ja gaudeix de la protecció màxima en matèria de Patrimoni Històric, inscrit com a tal en el Registre General de BIC del Patrimoni Històric Espanyol amb el codi R-I-51-0009121 i al registre de Béns d'Interès Cultural de les Illes Balears amb el codi núm. 7011-2-2-51-2937.

Una altra qüestió és la transferència de les competències en matèria de Patrimoni Històric, a tal efecte es publica la LPHIB que a la seva disposició addicional primera estableix que els béns radicats a les Illes Balears que hagin estat declarats BIC d'acord amb al Llei 16/1985, de 25 de juny, del patrimoni històric espanyol, passen a tenir la consideració de BIC del patrimoni històric de les Illes Balears.

Per tant, no s'ha de tornar a declarar com a BIC, amb categoria de monument, perquè ja està declarat i inscrit com a tal, l'únic que varia és la normativa d'aplicació, és a dir, des de la entrada en vigor de la LPHIB, i pel cas que ens ocupa, aquesta és la normativa que se li aplica.

- El 13 de desembre de 2002, la Comissió Insular d'Ordenació del Territori, Urbanisme i Patrimoni Històric incoà l'expedient de delimitació de l'entorn de protecció del Fortí d'Illetes.

D'acord amb l'article 7.4 de la LPHIB i l'article 39.2 b) del Reglament orgànic del Consell de Mallorca, aprovat pel Ple a la sessió de 8 de març de 2004 (BOIB núm. 38, de 16/03/2004) i modificat pel Ple a la sessió de 13 d'octubre de 2011 (BOIB núm. 158, de 20/10/2011), la Comissió Insular de Patrimoni Històric té competència per incoar els expedients de BIC. Per tant l'acord d'incoació de dia 13 de desembre de 2002 es va adoptar ajustat a Dret. Si el procediment hagués arribat a la fase de declaració del bé, si que seria el Ple, com invoca la Sra. Coll Enguld, l'òrgan competent per adoptar l'acord de declaració en base a l'establert a l'article 10.1 LPHIB.

El procediment finalitzà per caducitat de l'expedient ja que havien transcorregut els 20 mesos que la Llei atorga per a la seva declaració i s'havia sol·licitat, per part del Sr. Juan Manuel Benet Farmanfarma l'arxiu de l'expedient per caducitat del mateix, d'acord amb l'article 10.6 LPHIB.

Si no es va publicar la declaració de la delimitació del Fortí d'Illetes, tal com invoca la Sra. Coll Enguld, es pel fet de que no es va declarar sinó que el procediment va finalitzar per caducitat de l'expedient que és una de les formes que recull l'article 87.1 de la Llei 30/92 en relació a l'article 10.6de Llei 12/1998.

-El 27 de juny de 2012, amb núm. d'entrada 19041, l'Ajuntament de Calvià remet certificat de l'acord del Ple de 31 de maig de 2012 en el qual s'insta al Consell Insular de Mallorca a iniciar el procediment de delimitació del bé d'interès cultural del Fortí d'Illetes.

D'acord amb l'article 10.6 LPHIB han de passar com a mínim 3 anys des de que l'anterior procediment caduca per tornar a iniciar el procediment de declaració d'un bé i/o del seu entorn de protecció. L'expedient caducà l'any 2004, arran de la denúncia presentada el 16 d'agost de 2004, amb núm. d'entrada 17237, pel Sr. Juan Manuel Benet Farmanfarma, per tant, resulta palès que el termini s'ha complert amb escreix.

-El 7 d'agost de 2012, la Comissió Insular de Patrimoni Històric acordà la incoació de delimitació del monument del Fortí d'Illetes del terme municipal de Calvià (BOIB núm. 135, de 13 de setembre de 2012).

Com a conclusió davant l'exposat, el Fortí d'Illetes ja té la seva declaració pròpia com a BIC, amb categoria de monument, i des del Consell Insular de Mallorca es pretén, amb aquesta nova incoació, delimitar el BIC i el seu entorn de protecció per tal de donar-li la màxima cobertura adequant la declaració a la normativa sectorial de patrimoni històric .

Quart.- Vinculació dels instruments urbanístics locals a les determinacions sectorials.

Tal i com s'assenyala a l'escrit d'al·legacions, l'article 36.3 de la LPHIB atorga al Consell Insular de Mallorca la facultat de proposar, motivadament i en qualsevol moment les modificacions del planejament urbanístic en allò que pugui afectar als elements declarats BIC. Aquesta potestat òbviament s'exerciria en tots aquells casos en què els valors patrimonials es puguin veure alterats, cosa que durant la tramitació d'aquest expedient de delimitació no es produeix.

No obstant això, i a efectes de fer valer els seus drets com a interessada, és durant el procediment administratiu de tramitació i aprovació de la normativa urbanística en seu municipal quan es poden plantejar les consideracions manifestades dins l'apartat **"PRIMERO III"** de l'escrit d'al·legacions. Sense perjudici que des del Servei de Patrimoni Històric es tengui en consideració les aportacions fetes.

Cinquè.- Informes tècnics deficients. Manca de fonamentació

Reproduïm part de l'informe emès conjuntament, el 4 de març de 2013, pel cap de secció de Béns Culturals, la cap de secció d'Arquitectura i la tècnica de Patrimoni Artístic del Servei de Patrimoni Històric:

Pel que fa a aquests aspectes relatius als àmbits inclosos a la declaració i l'estat de conservació, el primer que cal especificar és que, les dades recollides a l'apartat memòria històrica i descriptiva de

l'informe tècnic de 27 de juliol de 2012, s'han extret de la bibliografia publicada per els especialistes més reconeguts dins l'historiografia local en tot allò referent a aquesta tipologia d'edificacions. L'objecte d'aquest apartat de l'informe és donar aquella informació que permeti identificar el bé, amb les seves principals característiques i dades històriques, que és el que queda recollit a l'informe tècnic que serví de motivació per a la incoació de la delimitació.

Així mateix, i com es pot veure a l'informe tècnic, en cap moment s'especifica que l'actual imatge del Fortí d'Illetes es correspongui amb la seva situació inicial. Al contrari, l'apartat d'estat de conservació incideix en el seu estat de conservació física deficient i en tot moment, i als diferents apartats de l'informe, s'argumenten les transformacions sofertes tant a la part edificada com a l'entorn.

A més a més, a la part de delimitació del BIC i de l'entorn, no s'assenyala, en cap cas, i tal com recullen les al·legacions que “ [...] el bien o ámbito de protección obedece a la [sic] suelo vinculado a la actividad militar desarrollada en el pasado [...]”. Al contrari d'aquesta afirmació, a la justificació de la delimitació del BIC i de l'entorn, s'especifica que els processos urbanístics de les darreres dècades han canviat substancialment l'entorn pròxim i que per tant es delimita a partir de la situació actual.

En aquest sentit cal remarcar que l'entorn de protecció té com objecte crear una envoltent que pugui garantir la preservació dels valors culturals que motiven la seva declaració. Tot i que la llei és poc concreta en aquest apartat, la praxis habitual fa que s'hagin de tenir en compte, entre d'altres, aspectes com: espais vinculats al propi bé, el grau de conservació d'aquests espais, la seva proximitat i vinculació física amb el bé a protegir, l'estat de conservació del propi bé, els aspectes visuals, tan des del bé cap a l'exterior com les visuals cap a aquest, etc. Tots aquests factors, considerats de manera conjunta, i no de manera aïllada, són els que han de permetre la definició d'un entorn que respongui a les necessitats de protecció de l'element amb valors patrimonials.

En el cas del Fortí d'Illetes, és l'estudi combinat d'aquests aspectes el que va ajudar a definir l'àmbit de protecció. En aquest cas concret, a més a més, es va partir d'una delimitació establerta a la fitxa del catàleg municipal que va semblar correcta per a la consecució dels objectius d'un entorn de protecció i per tant, es va considerar adient proposar la mateixa delimitació per tal que la regulació fos uniforme i coordinada amb els criteris recollits a la normativa urbanística municipal.

En conseqüència, els criteris de delimitació que s'han seguit en aquest expedient estan del tot fonamentats .

Sisè.- Estat de ruïna

A l'escrit d'al·legacions es sol·licita que el Consell declari d'ofici l'estat de ruïna del conjunt, tenint en compte l'estat de conservació dels elements que conformen el conjunt ja que els informes tècnics municipals no entren a valorar aquesta situació.

Per una banda, el Consell Insular de Mallorca no te atribuïdes la competència de declaració de ruïna sinó que es tracta d'una competència municipal, per tant, les valoracions fetes a l'escrit d'al·legacions en referència a l'estat de ruïna i les valoracions tècnica, econòmica i urbanística així com la classificació del sòl en què es situa el Fortí d'Illetes s'han de manifestar en seu municipal.

Per altra banda, i en base a l'informe de 4 de març de 2013: “a l'informe tècnic que motivà la incoació de la delimitació es posa de manifest l'estat de conservació física de l'element, destacant-se el seu deficient estat de conservació i el deteriorament sofert al llarg dels darrers anys. En qualsevol cas, aquest deteriorament no ha produït cap pèrdua dels valors patrimonials que justificaren la seva declaració. El Fortí d'Illetes, juntament amb altres fortificacions com ara Cap Enderrocat, són testimoni de l'adaptació de les polítiques defensives que s'han anat dissenyant al llarg del segle i que donaven resposta, en cada moment, a les necessitats estratègiques i d'adaptació a la nova tecnologia militar. Si bé es cert que el seu estat de conservació no és l'òptim, com s'ha reconegut en tot moment, continua essent un dels màxims exponents de les solucions adoptades a les necessitats estratègiques de l'illa.

Per tant, i des d'un punt de vista patrimonial, no s'han de plantejar solucions que puguin comportar la seva desaparició definitiva, sinó tot el contrari, s'han de potenciar i desenvolupar polítiques actives destinades a la seva conservació i posada en valor.”

Setè.- Les mesures d'extensió de l'àmbit de protecció ocasionen un desequilibri entre drets i càrregues sense cap motivació

La delimitació del Fortí d'Illetes, tal i com s'ha exposat anteriorment, s'ha dut a terme de manera acurada tenint en compte documentació bibliogràfica dels especialistes més reconeguts dins l'historiografia local en tot allò referent a aquesta tipologia d'edificacions; l'informe de la Universitat de les Illes Balears de 2 de novembre de 2012; l'informe tècnic de 27 de juliol de 2012, emès en base de la situació actual del bé després dels processos urbanístics de les darreres dècades, els espais vinculats al propi bé, el grau de conservació d'aquests espais, la seva proximitat i vinculació física amb el bé a protegir, l'estat de conservació del propi bé, els aspectes visuals, tan des del bé cap a l'exterior com les visuals cap a aquest, tenint en compte la mateixa delimitació establerta a la fitxa del catàleg municipal.

La delimitació del bé i del seu entorn de protecció es fa seguint criteris de protecció del nostre patrimoni històric que venen emparats tant per la Constitució espanyola (CE) com per la legislació específica de Patrimoni Històric.

L'article 46 de la CE imposa els poders públics tres objectius fonamentals dins l'àmbit del Patrimoni Històric: la promoció del seu enriquiment, la protecció contra l'expoli i garantir la seva conservació.

Els informes tècnics de 27 de juliol de 2012 i 4 de març de 2013 es justifica amb escreix la rellevància del bé i la necessitat de la seva protecció a fi de garantir la seva conservació perquè pugui ser gaudit pels ciutadans en compliment de l'article 1.1 LPHIB.

Respecte als suposats efectes desfavorables o de gravamen que s'al·leguen però que en cap moment es justifiquen, s'ha de dir que una cosa és que uns determinats actes administratius siguin desfavorables pels interessats (procediment d'expropiació o d'inspecció tributària), i una altra molt diferent és que aquests ho siguin efectivament, ja que el fet que un territori sigui beneficiari d'una declaració/delimitació de bé d'interès cultural i/o del seu entorn de protecció suposa afegir un valor sobre un territori, no solament en relació amb el plus en que s'incrementa la seva vàlua sinó que de manera paral·lela poden esdevenir, entre d'altres, beneficiaris d'un seguit d'ajudes i subvencions econòmiques des de les administracions públiques.

A més a més, la satisfacció d'un interès general o públic prima sobre els interessos particulars, en aquest cas es tracta de la protecció d'un element rellevant i mereixedor del grau més elevat de protecció que atorga la LPHIB en front a unes suposades descompensacions entre drets i deures que no s'especifiquen ni es justifiquen a l'escrit d'al·legacions.

Vuitè.- Sol·licitud de suspensió del planejament vigent amb proposat de modificació

Només apuntar que es tracta d'una potestat que els consells insulars tenen assignades en base a l'article 36.3 de la LPHIB. A dia d'ara i en aquest supòsit no es fa necessària dita actuació ja que la delimitació del bé i del seu entorn protegeix el patrimoni històric de tal manera que per a qualsevol intervenció que es vulgui realitzar s'haurà de comptar amb l'autorització de la Comissió Insular de Patrimoni Històric, prèvia a l'atorgament de la llicència municipal.

Conclusió

Per tot l'exposat, la tècnica que subscriu proposa: desestimar les al·legacions presentades per la Sra. Cecilia Coll Englund, el 3 d'octubre de 2013, amb núm. d'entrada 28066 en el Registre General del Consell Insular de Mallorca, en base a l'informe tècnic de 4 de març de 2013 i l'informe jurídic emès el 26 de març de 2013, els quals com a motivació s'adjunten i formen part integrant d'aquest acord.

ANNEX III (Es publica com a annex un extracte de l'informe tècnic de data 4 de març de 2013. L'informe íntegre a què fa referència l'apartat I de l'acord d'incoació, consta a l'expedient administratiu núm. 250/12. Aquest expedient es podrà consultar a les dependències del Servei de Patrimoni Històric (Plaça Hospital, 4, Palma 07012) per aquells interessats en el procediment i que acreditin aquesta condició, d'acord amb el que disposa l'art. 31 i ss. de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, modificada per la Llei

4/1999, de 13 de gener).

Informe tècnic

En relació a l'escrit d'al·legacions presentades en termini per la Sra. Cecilia Coll Englund (1 d'octubre de 2012, núm. reg. general 28066) en el tràmit d'audiència de l'expedient 250/2012 de delimitació del Fortí d'Illetes, al terme municipal de Calvià, declarat com a Bé d'Interès cultural amb categoria de Monument, s'ha d'informar el següent:

A les al·legacions presentades per la Sra. Cecilia Coll Englund es sol·licita:

“1) Determine la nul·litat y/o anul·lació de acuerdos, resoluciones y procedimientos no ajustados a derecho.

2) Recabe la información previa completa y fehaciente.

3) Valore la Declaración de Ruina

4) Integre en el ejercicio de sus competencias los criterios de eficiencia, proporcionalidad y economía sostenible que afectarán a los recursos de la Administración y particulares para la consecución de sus fines.

5) Proponga las modificaciones en el Planeamiento que afecte al Bien de Interés Cultural y suspenda el planeamiento vigente necesario.”

S'observa, en aquesta relació d'aspectes sol·licitats a l'escrit d'al·legacions, que els principals qüestionaments van dirigits sobre la tramitació de l'expedient de delimitació, la pròpia condició jurídica del Fortí d'Illetes com a BIC o aspectes relacionats amb la tramitació de la normativa urbanística municipal.

D'entre les argumentacions exposades a l'escrit d'al·legacions n'hi ha però que també es plantegen aspectes d'un contingut més específic i que fan referència tant a l'àmbit inclòs a la delimitació del propi BIC i a la delimitació de l'entorn de protecció, o sobre l'estat de conservació i la declaració de ruïna del conjunt edificat.

Pel que fa a aquests aspectes relatius als àmbits inclosos a la declaració i l'estat de conservació, el primer que cal especificar és que, les dades recollides a l'apartat memòria històrica i descriptiva de l'informe tècnic de 27 de juliol de 2012, s'han extret de la bibliografia publicada per els especialistes més reconeguts dins la historiografia local en tot allò referent a aquesta tipologia d'edificacions. L'objecte d'aquest apartat de l'informe és donar aquella informació que permeti identificar el bé, amb les seves principals característiques i dades històriques, que és el que queda recollit en l'informe tècnic que serví de motivació per a la incoació de la delimitació.

Així mateix, i com es pot veure a l'informe tècnic, en cap moment s'especifica que l'actual imatge del Fortí d'Illetes es correspongui amb la seva situació inicial. Al contrari, l'apartat d'estat de conservació incideix en el seu estat de conservació física deficient i en tot moment, i als diferents apartats de l'informe, s'argumenten les transformacions sofertes tant a la part edificada com a l'entorn.

A més, a la part de delimitació del BIC i de l'entorn, no s'assenyala, en cap cas, tal com recullen les al·legacions que “ [...] el bien o ámbito de protección obedece a la [sic] suelo vinculado a la actividad militar desarrollada en el pasado [...]”. Al contrari d'aquesta afirmació, a la justificació de la delimitació del BIC i de l'entorn, s'especifica que els processos urbanístics de les darreres dècades han canviat substancialment l'entorn pròxim i que per tant es delimita a partir de la situació actual.

En aquest sentit cal remarcar que l'entorn de protecció té com objecte crear una envoltant que pugui garantir la preservació dels valors culturals que motiven la seva declaració. Tot i que la llei és poc concreta en aquest apartat, la praxis habitual fa que s'hagin de tenir en compte, entre d'altres, aspectes com: espais vinculats al propi bé, el grau de conservació d'aquests espais, la seva proximitat i

vinculació física amb el bé a protegir, l'estat de conservació del propi bé, els aspectes visuals, tan des del bé cap a l'exterior com les visuals cap a aquest, etc. Tots aquests factors, considerats de manera conjunta, i no de manera aïllada, són els que han de permetre la definició d'un entorn que respongui a les necessitats de protecció de l'element amb valors patrimonials.

En el cas del Fortí d'Illetes, és l'estudi combinat d'aquests aspectes el que va ajudar a definir l'àmbit de protecció. En aquest cas concret, a més, es va partir d'una delimitació establerta a la fitxa del catàleg municipal que va semblar correcta per a la consecució dels objectius d'un entorn de protecció i per tant, es va considerar adient proposar la mateixa delimitació per tal que la regulació fos uniforme i coordinada amb els criteris recollits a la normativa urbanística municipal.

A l'escrit d'al·legacions també es sol·licita que, d'ofici, el Consell, declari l'estat de ruïna del conjunt, tenint en compte l'estat de conservació dels elements que conformen el conjunt i perquè els informes tècnics municipals no entren a valorar aquesta situació.

Respecte a la manca de pronunciament dels tècnics municipals, creiem que aquestes consideracions s'haurien d'haver manifestat en seu municipal dins el procediment administratiu corresponent, concretament, i per l'exposat a l'escrit ara remés, durant la tramitació de l'aprovació del catàleg municipal.

Sigui com sigui, a l'informe tècnic que motivà la incoació de la delimitació es posa de manifest l'estat de conservació física de l'element, destacant-se el seu deficient estat de conservació i el deteriorament sofert al llarg dels darrers anys. En qualsevol cas, aquest deteriorament no ha produït cap pèrdua dels valors patrimonials que justificaren la seva declaració. El Fortí d'Illetes, juntament amb altres fortificacions com ara Cap Enderrocat, són testimoni de l'adaptació de les polítiques defensives que s'han anat dissenyant al llarg del segle i que donaven resposta, en cada moment, a les necessitats estratègiques i d'adaptació a la nova tecnologia militar. Si bé es cert que el seu estat de conservació no és l'òptim, com s'ha reconegut en tot moment, continua essent un dels màxims exponents de les solucions adoptades a les necessitats estratègiques de l'illa.

Per tant, i des d'un punt de vista patrimonial, no s'han de plantejar solucions que puguin comportar la seva desaparició definitiva, sinó tot el contrari, s'han de potenciar i desenvolupar polítiques actives destinades a la seva conservació i posada en valor.

Conclusions:

Un cop analitzades les al·legacions presentades per la Sra. Cecilia Coll Englund, els tècnics que subscriuen fan la següent **proposta**:

1. Desestimar les al·legacions presentades per la Sra. Cecilia Coll Englund en data 1 d'octubre de 2012.
2. Mantenir la delimitació del Fortí d'Illetes, declarat Monument, tal i com figura a l'informe de 27 de juliol de 2012 que motivà la incoació.

ANNEX IV: Planimetria

Delimitació del BIC del Forti d'Illetes -Calvià-

